

Posudek diplomové práce

Jana Simkovičová, Mezinárodní vztahy československého a českého archivnictví od roku 1918 do současnosti, FF UK, Praha 2007, 149 s.

Témata závěrečných bakalářských a magisterských prací zpracovávaných na katedře archivnictví a pomocných věd historických se zpravidla týkají některé ze tří hlavních oblastí studia - dějin správy, některé z pomocných věd historických (eventuelně bývají věnovány tématům z oblasti diplomaticko správní) a rovněž archivní problematiky. Ta však bývá zpravidla předmětem bakalářských prací, v jejichž rámci jsou nejčastěji zpracovávány základní archivní pomůcky, inventáře drobnějších archivních fondů. Diplomová práce Jany Simkovičové se tak výrazně vymyká z dosavadních zvyklostí. Nejenže se autorka rozhodla pro archivní specializaci, ale zvolila i netypické téma, jehož cílem bylo zmapování mezinárodních vztahů československého a českého archivnictví od jeho počátků až do současnosti. Jedná se o téma, kterému dosud nebyla věnována systematická pozornost, v dosavadní literatuře (především v rámci sborníkových studií) byla reflektována pouze některá dílčí témata – pokud se týká období těsně po vzniku 1. republiky, tak především otázka archivní rozluky, z dalších témat pak dílčí přehledy věnované určitým etapám v dějinách československého archivnictví. O to cennější je výběr tématu, jenž přináší první ucelený přehled věnovaný problematice vývoje mezinárodních vztahů v oblasti archivnictví.

Práce je členěna chronologicky do čtyř hlavních etap - 1918-1938; 1938-1945; 1945-1989 a 1989 – současnost, v rámci jednotlivých období pojednává autorka o rozvoji a náplni vzájemných vztahů a pracovních kontaktů se zeměmi, jež náležely a náleží k hlavním pracovním partnerům československého (českého archivnictví). Úvodem každého ze sledovaných časových úseků je základní přehledná informace týkající se dobové aktuální situace v oblasti archivnictví a spisové služby, sumarizovány jsou zde hlavní potřeby a úkoly oboru a nastíněno jejich řešení. Diskusní je na tomto místě absence začlenění jednotlivých období do širšího rámce z hlediska správního vývoje.

Pro zpracování tématu bylo nutné projít nemalé množství archivního materiálu, uloženého jednak v Národním archivu v Praze, Archivu ministerstva zahraničních věcí, Vojenském historickém archivu, zvláště pro nejmladší období čerpala autorka z registratury AS MV ČR, nepominula ani prameny uložené ve Slovenském národním archivu v Bratislavě. Z práce je zřejmá nesmírná pečlivost a důslednost, s níž Jana Simkovičová k písemným

pramenům přistupovala a jež se snažila beze zbytku využít. Samozřejmě se lze na tomto místě zamýšlet nad otázkou, proč nebyly využity i prameny zahraniční (a rovněž literatura), které by pohled na utváření vzájemných vztahů mezi domácími a zahraničními archivy doplnily, v mnohém patrně poodhalily i některé další aspekty jejich vývoje, které takto mohly zůstat nepovšimnuty. Je k diskusi, zda by to v dané chvíli bylo účelné a nakolik přínosné. Jisté však je, že z ryze praktického hlediska (vzhledem k omezeným časovým možnostem, jež provázejí zpracovávání magisterské práce), by toto nebylo reálné, nicméně do budoucna se na daném poli bezpochyby nabízí zajímavá možnost dalšího bádání.

Závěrem připojuji několik drobných poznámek formálního charakteru – u odkazů na webové stránky, citování z nich, by mělo být uvedeno datum, kdy bylo s příslušnou informací pracováno, v seznamu použitých pramenů postrádám přesnější odkazy (signatura, rozsah kartonů a pod.), v seznamu literatury doporučuji u jednotlivých autorů uvádět celá jejich jména. V příloze 1, v níž je uveden přehled významných osobností československého a českého archivnictví, postrádám zevrubnější informaci týkající se hlediska výboru těchto osobností. Celkově však hodnotím připojení příloh jako velmi užitečný ilustrativní doplněk celé práce.

Závěr: diplomantka prokázala velmi dobrou schopnost práce s archivními prameny i literaturou, text je psán kultivovaným jazykem. Práce přináší řadu informací, především v souvislosti se zahraničními badatelskými aktivitami (minulými i současnými), jejichž uvedení v širší známost by bylo bezpochyby nezanedbatelným přínosem pro řadu archivářů a rovněž širší historickou obec. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako velmi dobrou.

PhDr. Ivana Ebelová, CSc.

vedoucí práce

V Praze dne 21. ledna 2007